

КРАВЧЕНКО ОКСАНА ОЛЕКСІЇВНА

Дослідження біографії Пантелеймона Куліша: міждисциплінарний підхід

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

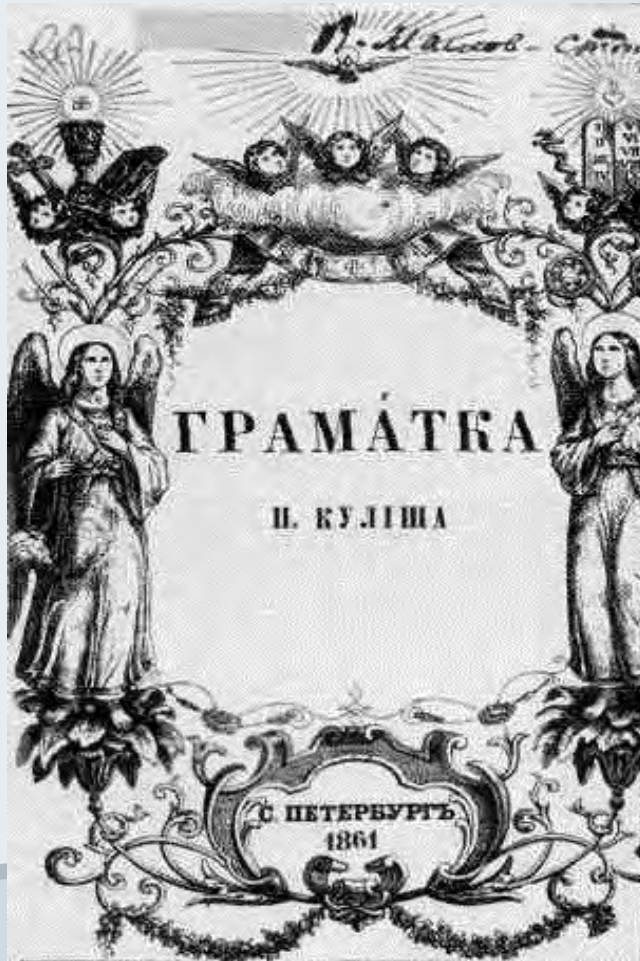
*Чинники сімейного дошкільного виховання,
виокремлені П. Кулішем, які визначають
особистісний розвиток дитини:*

- гармонійні відносини між батьками;
- батьківська увага;
- довіра до дитини;
- гігієнічний аспект догляду за дитиною;
- сприймання дитини як найвищої цінності;
- доцільно організована ігрова діяльність дитини;
- приклад батьків;
- дотримання принципу природовідповідності.

Загальнопедагогічні погляди П. Куліша:

- необхідність реорганізації освітніх закладів відповідно до національних особливостей українського народу;
- побудова освітнього процесу за принципами природовідповідності та народності;
- високий навчально-методичний рівень особистості вчителя;
- обов'язковість жіночої освіти;
- чітка структурна послідовність освіти: дошкільне сімейне виховання, навчання в школі, вища освіта;
- використання у практиці вітчизняної школи зарубіжного досвіду з метою запозичення кращих освітніх надбань передових країн світу;
- тісне співробітництво сім'ї та школи;
- виховання дитини в колективі;
- використання в освітньому процесі теоретично розроблених і науково обґрунтованих методів навчання.

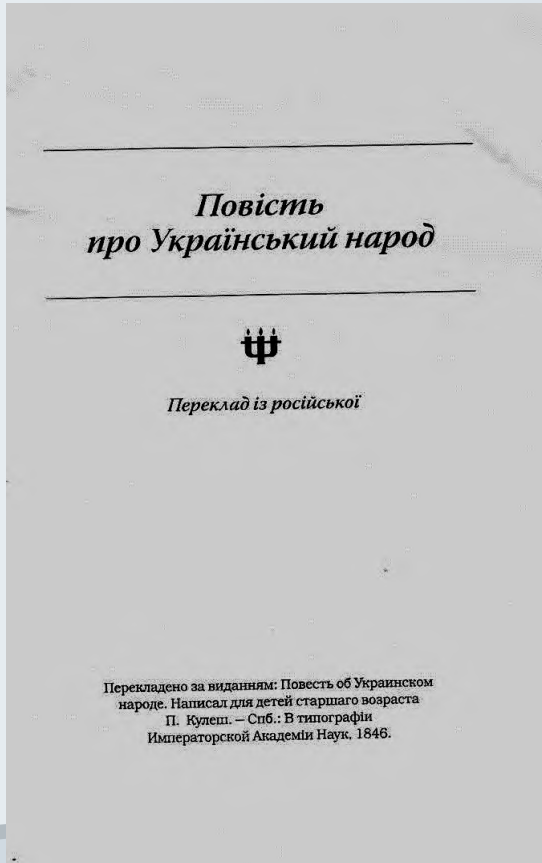
„ГРАМАТКА” (1857; 1861) - підручник для початкового навчання, який об'єднує зміст декількох навчальних предметів, що доповнюють один одного і сприяють формуванню у дітей системи знань, умінь і навичок.

Підручник відповідає таким критеріям:

- *реалізація провідних дидактичних функцій* (інформаційної, розвивальної, виховної);
- *чітке структурування навчального матеріалу* (наявність основного і додаткового текстів, різних видів навчальних завдань і вправ, ілюстративного матеріалу);
- *відповідність його змісту дидактичним принципам* (науковості, народності, доступності і свідомості засвоєння знань, наочності, зв'язку навчання з життям).

„ПОВЕСТЬ ОБ УКРАИНСКОМ НАРОДЕ” (1846) – альтернативна навчальна книга з історії України, призначена дітям та дорослим для самостійного початкового ознайомлення з історією України.

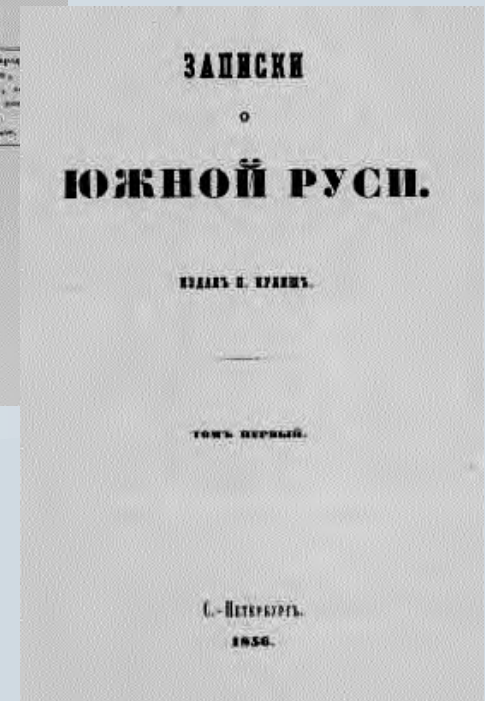
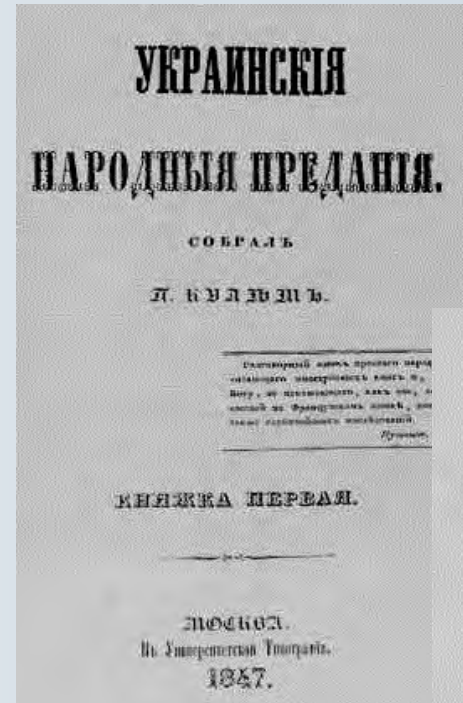
Для книги характерні:

- *доступність для самостійного читання* (легкий для розуміння виклад історичного матеріалу з використанням українського фольклору);
- *науковість* (ґрунтується на історичних фактах, одержаних під час наукових досліджень);
- *чіткість структури* (хронологічно зважені окремі розділи книги).

Етнографічно-культурницький напрям

спрямований на формування національної ідеї, ментальності, а також на виділення, розвиток та збереження української культури як окремої і самобутньої

- вивчення і збереження етнографічної спадщини українського народу;
- систематизація і видання етнографічних матеріалів: „Украинские народные предания“, 1847, „Записки о Южной Руси“, 1856–1857;
- літературна критика творів українських письменників.

Журналістський напрям –

літературно-публіцистична діяльність П. Куліша у журналах, газетах другої половини XIX ст.:

- редакторська і журналістська праця у загальноукраїнських періодичних виданнях „Хата” (1860), „Основа” (1861–1862), „Правда” (1867–1870).

Публіцистичний напрям

■ включав працю з публікації статей, що висвітлювали актуальні проблеми становлення і розвитку рідної мови.

ОТВЕТЪ МОСКОВСКОМУ «ДНЮ»

на помещенію имъ въ № 23 статейку г. сокопен
О степени самостоятельности Малорусской литературы.

Московский *День* не перестаетъ беспокоиться о существованіи литературы, возникшей не изъ техъ пачалъ и побужденій, что родила русская словесность. Въ 23 № своемъ онъ опредѣляетъ «степень самостоятельности» этой литературы. Правда, редакторъ уединенъ, въ выноскѣ, отъ участія въ сужденіяхъ своего сотрудника, но въ выборъ сотрудника зависялъ отъ него, и если *День* гордится себя выноскою отъ ответственности за недобросовѣстность своего помощника, то всѣ—таки подлежатъ обвиненію въ неискренности предмета, о которомъ имѣтъ дѣло въ его статьяхъ. Сидитъ поръ неискренность въ *Холмацкомъ* языкѣ и въ тонѣ, что говоритъ, касаясь этого предмета, какъ-будто выраженія; если же хотѣли просить Бѣлинскій, то объяснилъ своей изначальнѣе жана (*). Теперь *народность*, даже и для московскаго *Дня*, готового Славянину, не дозволить проходить съ нимъ, — и вотъ, къ услугамъ Москвитинъ, печатаютъ статьи въ дають право редактору *Дня* говорить: «это устранимъ отъ участія въ немъ; это споръ не словами: «ужъ если Малоруссы сами признаютъ въ своей литературѣ, такъ это дѣло рѣшеное».

(*) См. Сочиненія Бѣлинскаго, томъ 8-й.

ОТВЕТЪ МОСКОВСКОМУ

на помещенію имъ въ № 23 статейку г. сокопен
О степени самостоятельности

Московский *День* не перестаетъ беспокоиться о существованіи литературы, возникшей не изъ техъ пачалъ и побужденій, что родила русская словесность. Въ 23 № своемъ онъ опредѣляетъ «степень самостоятельности» этой литературы. Правда, редакторъ уединенъ, въ выноскѣ, отъ участія въ сужденіяхъ своего сотрудника, но въ выборъ сотрудника зависялъ отъ него, и если *День* гордится себя выноскою отъ ответственности своего помощника, то всѣ—таки подлежатъ обвиненію въ неискренности предмета, о которомъ имѣтъ дѣло въ его статьяхъ. Сидитъ поръ неискренность въ *Холмацкомъ* языкѣ и въ тонѣ, что говоритъ, касаясь этого предмета, какъ-будто выраженія; если же хотѣли просить Бѣлинскій, то объяснилъ своей изначальнѣе жана (*). Теперь *народность*, даже и для московскаго *Дня*, готового Славянину, не дозволить проходить съ нимъ, — и вотъ, къ услугамъ Москвитинъ, печатаютъ статьи въ дають право редактору *Дня* говорить: «это устранимъ отъ участія въ немъ; это споръ не словами: «ужъ если Малоруссы сами признаютъ въ своей литературѣ, такъ это дѣло рѣшеное».

(*) См. Сочиненія Бѣлинскаго, томъ 8-й.

извѣстие объ отвѣдѣ.

бю по занятіямъ и даже вовсе познаннымъ, соединились въ дружеской бесѣдѣ, ради общаго испытанія, какъ уваженію къ человеку, который выслушалъ изъ названной престопадной среды и, силою горячей любви къ словесности и благожеланію той удобной массы, для которой жить и за по-тѣхъ г. Кушана вызвала живѣе сочувствіе. — Для большинства Печать, и потому требованія постановленій собранія и въ немъ, что хотѣли еще не настало времени близкой любви между разрозненными народами другъ къ другу, а это, естественно, повелѣтъ къ тому, что три изъ насъ стремленія къ дружелюбному стремленію къ одной изъ насъ.

Речь г. Кушана вызвала живѣе сочувствіе. — Для большинства Печать, и потому требованія постановленій собранія и въ немъ, что хотѣли еще не настало времени близкой любви между разрозненными народами другъ къ другу, а это, естественно, повелѣтъ къ тому, что три изъ насъ стремленія къ дружелюбному стремленію къ одной изъ насъ.

Но смотря, однако, на рѣши г. Кушана и Савосвича, общепониманіе: много отдалъ, который, по обширности ей мысли, принадлежатъ у, міру.

ПРОСТОНАРОДНОСТЬ

ВЪ УКРАИНСКОЙ СЛОВЕСНОСТИ.

Der Weg zum Recht fahrt durch die Sitte.
der Weg zur Freiheit durch die Selbstkenntnis,
der Weg zur Macht durch das liebevolle
Umfassen unserer nationalen Eigenart. Solch
ein Weg ist langsam, aber sicher, und eine
gute Krönung fahrt mit ihm.

Richt.

Украинецъ писателей прежняго времени упреждали, бывало, въ простонародномъ тогѣ и складѣ ихъ произведеній. Напримѣръ, Бѣлинскаго въ этихъ произведеніяхъ поражала очень неспиритъ «музыкальность» (послѣдствіе оны), которая только и дѣлаетъ, что простонародность крестьянскаго языка и дубоватость крестьянскаго языка! (*)

Это — сужденіе знаменитаго рускаго моралиста-критика недавняго времени, — сужденіе ума, проникавшаго въ тайны общественной жизни и глубже всѣхъ сродныхъ современниковъ. Какъ было не докучаться егъ могущественному рѣшанію на современниковъ и не дойти сдѣлать къ Квитковъ, который, имѣвъ добродушіемъ соратникъ столѣтнихъ пріятелей своихъ, признавалъ до поразанія недоросковъ журнальнымъ порѣшаніемъ своего времени! Но украинскіе писатели пережили благополучно периодъ критическаго авторитета. Ихъ слово уваженію въ гражданскій личности, какъ бы низко ни была она поставлена въ гражданскій личности, а это уваженіе признается во всей устной словесности нашего народа, въ его рѣшеніяхъ, легендахъ, притчахъ, пословицахъ, въ рѣшеніяхъ и повѣстьяхъ и въ повѣстьяхъ.

Становясь на уровнѣ своей народной философіи, наши писатели отыскали самымъ засвидѣтельствованіемъ свое средство въ духѣ и истинѣ съ великимъ

(*) Сочиненія Бѣлинскаго, т. 8.

УСТІЯ МОВА ЗЪ НАУКІН.

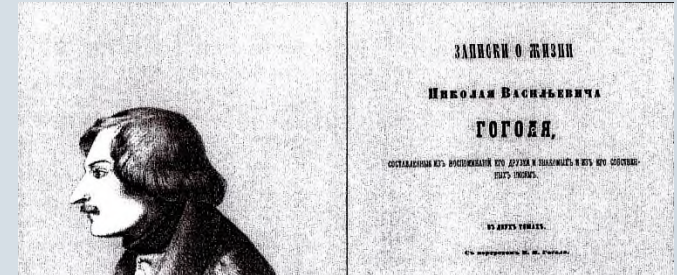
Слово зъ бѣсу.

Живучи въ столѣті, далеко одъ України рідної, розмажемо ми сѣ-рце тиль, що зблизьмося тронками, ніби на вечерниці, то въ одного то въ другого земляки. Тутъ про певну гуторку и, сказыи нѣмѣй мо-Вбаче товариство, які ми гостинці надіслали на Украйну. Хочъ не багато, а все жъ вѣрно, нікъ нічого: все жъ такі добрі лѣди, бачать и серцемъ радють, що ми їх не забуваємо, — не спалили тутъ живучи. Нѣмѣжъ нѣмѣжъ безсѣмѣжъ нашими, німѣж и сѣмѣжъ про те, що нежъ въ насъ «одної науки, рідного місто зблизьмо, німѣж глибо діло, німѣж громадо», моважъ и, «но ми своє рѣш своєю любовію, а ніко не прочувати, пошъ учмо дітѣй по-нашому!

Видавничий напрям

поєднував у собі організаційно-творчу діяльність зі створення, виготовлення і розповсюдження української науково-популярної літератури:

- популяризація творів українських письменників М. Гоголя, Марка Вовчка, Г. Квітки-Основ'яненка, Ганни Барвінок та ін.;
- видання українських підручників, книг для просвіти широких верств українського населення.

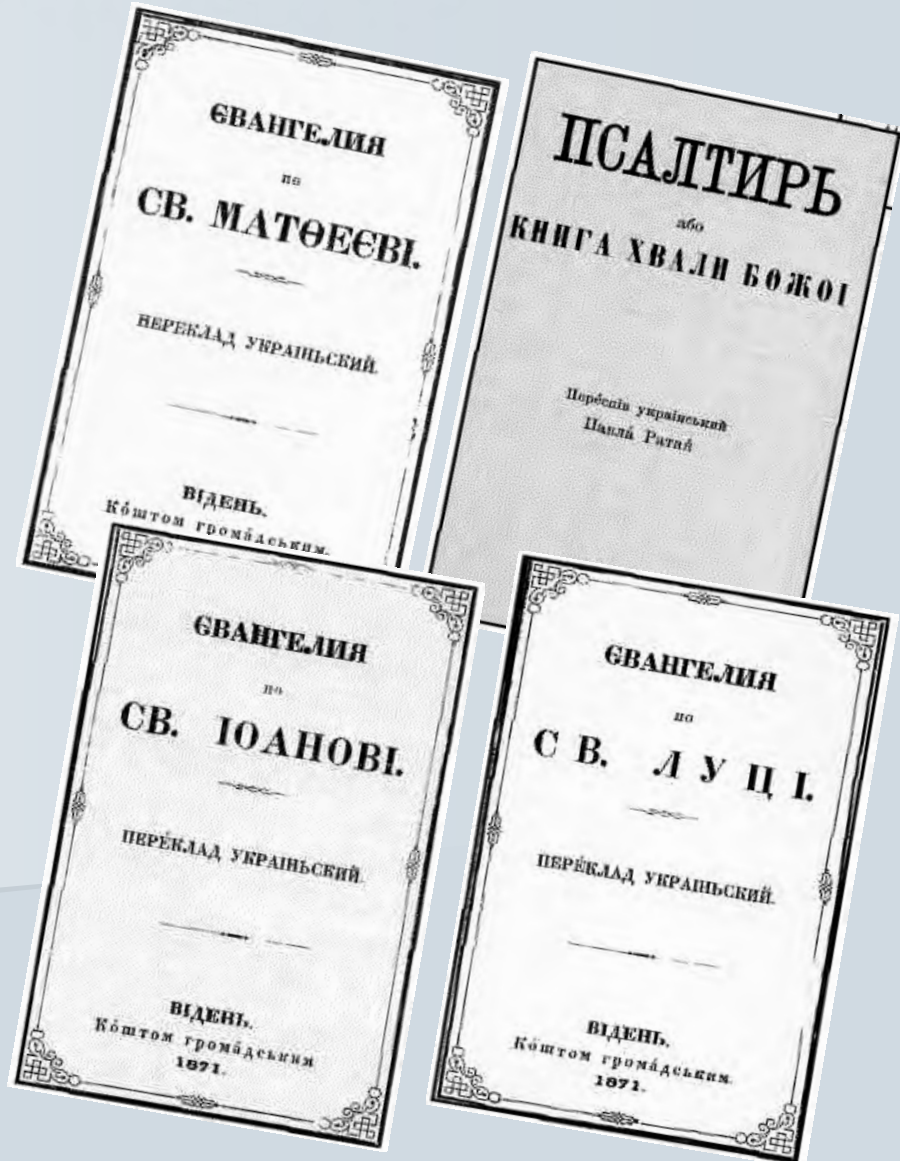

Освітньо-виховні ідеї у художній творчості П. Куліша

ОСВІТНЬО-ВИХОВНІ ІДЕЇ	НАЗВА ТВОРУ
<i>Критика існуючої станової школи, схоластики і догматизму в навчанні</i>	„Хутірська філософія і віддалена од світу поезія“, 1879; „Маруся Богуславка“, 1899
<i>Необхідність національної спрямованості освіти і виховання</i>	„Яков Яковлевич“, 1852; „Остап Вересай. Сокиринський кобзар“, 1868
<i>Пріоритетна роль виховання дитини в сім'ї як осередку духовності, моральності</i>	„Михайло Чарнишенко“, 1843; „Майор“, 1860
<i>Виховання дітей і молоді на засадах народної педагогіки</i>	„На поштовій дорозі в Малоросії“, 1859; „Українські незабудки“, 1861; „Старосвітське дворище“, 1861

Перекладацька справа:

- діяльність П. Куліша з перекладу творів класиків західноєвропейської літератури та Біблії українською мовою з метою духовного збагачення народу.

7,28973

Министр
Министр

Quarantine Board
no "Fence". No
money money, and
then by process
of comparison with
members' answers
made errors, &c.

Популярна бібліотека
Книжка 4. 8.

II. КУЛПИ

О Р И С Я

оповідання

Фельдкірх—Форарльберг
ВИДАВНИЦТВО «ЗАГРАВ»
1947

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !

[illegible]

на, подобно нѣмъ, какъ при
заключеніи кресту евангеліа ево-
вангеліа: ^ѣъ, ариду ево. ^ѣъ, ариду,
Господи! И возмъ въ. по. ^ѣъ, въ.
извѣстность по. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.
на. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.
у насъ единъ. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.
слова и. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.
о. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.
А. ^ѣъ, въ. ^ѣъ, въ.